

2012

20. august 2012

[STAVANGER KOMMUNES EIERSTRATEGI OVERFOR IVAR IKS]

The logo for Ivar IKS, featuring the letters I, V, A, and R in a bold, blue, sans-serif font. Each letter is separated from the next by a small yellow dot.

[Vedtatt av Stavanger bystyre den 10. september 2012].

Innhold

1. Innledning	3
2. Mål og strategier for Stavanger kommunes eierstyring	7
2.1 Stavanger kommune skal være en aktiv eier	7
2.2 Stavanger kommune skal være en forutsigbar og langsiktig eier	9
3. Mål og strategier for selskapets virksomhet	11
3.1 Stavanger kommune skal uttrykke motivasjonen for eierskapet og mål for IVARs virksomhet	11
3.2 Stavanger kommune skal angi klare forventninger til selskapets forretningsdrift.....	13
4. Vedlegg	15
4.1 Deltakerkommuner	15
4.2 Dokumenter som regulerer kommunenes eierstyring og selskapets virksomhet	15
4.3 Konsernstruktur	16
4.4 Lover/forskrifter som regulerer IVARs virksomhet.....	17

1. Innledning

IVAR IKS

Interkommunalt samarbeid innenfor VA-sektoren ble innledet i 1952 da det interkommunale vannverket med ansvar for vannforsyningen til kommunene Stavanger, Hetland og Madla ble etablert. I 1977 forelå en utredning av felles avløps- og renovasjonssystem som ledet til at *Interkommunalt vann-, avløps- og renovasjonsverk – IVAR* – ble dannet 1. oktober 1979 med hjemmel i kommune-lovens § 27. I perioden 1962-1979 sluttet kommunene Klepp, Randaberg, Sandnes, Sola, Time, Gjesdal og Hå seg til samarbeidet.

IVAR IKS (heretter benevnt som IVAR) ble nyregistrert i Brønnøysundregistrene den 03. september 2001¹ som et interkommunalt selskap (IKS) opprettet med hjemmel i lov av 29. januar 1999 nr 6. om interkommunale selskaper (intkomsel). Kommunene Rennesøy, Finnøy, Kvitsøy og Strand er tatt opp som deltakere etter omdanningen av selskapet i 2001. IVAR har i dag 12 eierkommuner.

IVAR igangsatte i 2010/11 et utredningsarbeid som hadde til hensikt å vurdere hvorvidt selskapets virksomhet kunne organiseres på en mer hensiktsmessig måte. Forslag til ny organisasjonsmodell ble oversendt til eierkommunene for politisk behandling i brev av 23. juni 2011. Forslaget innebar at IVAR IKS beholdes som morselskap i konsernet, men at all operativ drift overføres til et nyetablert datterselskap – IVAR AS.

Eierkommunene behandlet saken høsten 2011/våren 2012. Eierkommunene la til grunn at selvkost-tjenestene skal være kjerneoppgavene til IVAR, herunder at selvkosttjenestene skal beholdes i IVAR IKS. Eventuelle engasjement innenfor næringsvirksomhet skal følges gjennom datterselskap, med utgangspunkt i en langsiktig strategi forankret i eierkommunene.

Formålet til IVAR reguleres av § 3 i selskapsavtalen. Selskapets formål er;

- *Å levere drikkevann til eierkommunene.* IVAR tar ut råvann fra kildene og behandler/reuser dette før det transporteres i hovedledning til kommunene. Den enkelte kommune sørger for drift og vedlikehold av kommunens interne vannledningsnett og har ansvar for å få vannet levert videre til den enkelte forbruker enten det er en bedrift, institusjon eller privat husstand. Leverte vannmengder fra Langevannverket var 43,7 mill m³ i 2011.
- *Å motta og behandle avløpsvann fra eierkommunene.* IVAR tar imot avløpsvann fra kommunenes interne avløpssystemer og sørger for transport til større rensesanlegg som IVAR sentralrensanlegg Nord-Jæren (SNJ) i Mekjarvik. IVAR driver også rensesanlegg på Grødaland, Bore, Vik, Nærbø, Sirevåg, Vigrestad og Oltedal. Eierkommunene sørger for drift og vedlikehold av kommunens interne avløpssystem inn mot sluttbrukere. I 2011 behandlet IVAR 53 mill m³ avløpsvann. IVAR leverer videre naturgass til Lyse Neo AS som et biprodukt fra den ovennevnte virksomheten.
- *Å motta og behandle avfall fra eierkommunene.* Den enkelte eierkommune har ansvaret for å samle inn avfallet fra husstandene i kommunen. IVAR sørger for etablering og drift av mottak- og behandlingsanlegg for alt avfall som kommunene samler inn. IVAR driver gjenvinningsstasjonene på Forus og Sele. IVAR er medeier i forbrenningsanlegget på Forus. På Hogstad i Sandnes driver IVAR komposteringsanlegg for organisk avfall. IVAR har videre inngått avtaler med eksterne bedrifter om behandling av ulike avfallsfraksjoner til gjenvinning. I 2011 mottok IVAR om lag 125 700 tonn avfall fra husholdningene i regionen.

¹ Stiftelsesdato 01. desember 1999, jf. Foretaksregisteret. Selskapsavtalen ble vedtatt av by-/kommunestyrene i 2001. Nyregistrert i Foretaksregisteret den 03. september 2001.

IVAR kan påta seg andre arbeidsoppgaver som eierne og selskapet måtte bli enige om, jf § 3-2 i selskapsavtalen. IVAR kan videre inngå samarbeidsavtaler med kommuner, andre selskaper og virksomheter, jf § 3-3. IVAR kan også delta på eiersiden i andre selskaper, når dette ligger innenfor de rammer kommuneloven og eventuelle andre lover/forskrifter angir for kommunenes deltakelse i selskaper/forretningsdrift, jf § 3-4.

IVAR har inngått særskilte samarbeidsavtaler med kommuner knyttet til oppgaver som ikke inngår i selskapets formål, jf § 3-3. Avtalene innebærer bl.a. at IVAR utfører drifts-, vedlikeholds- og utbyggingsoppgaver på kommuners distribusjonsnett for vann og avløp. IVAR har inngått slike samarbeidsavtaler med kommunene Strand, Time, Rennesøy og Kvitsøy.

IVAR har flere datterselskap/tilknyttede selskap som driver virksomhet med tilknytning til selskapets kjernevirksomhet, jf § 3-4. IVAR har eierinteresser i følgende selskap; IVAR Næring AS (100,0 %), SVAR AS (50 %), Forus Energigjenvinning KS (44 %), Forus Energigjenvinning 2 AS (43 %), Stølskraft AS (50 %) og Rekom AS (5 %).²

Selskapet hadde i 2011 driftsinntekter på ca 407,156 MNOK og et ordinært resultat før skatt på - 1,186 MNOK. Selskapet sysselsatte ca 175 personer i 2011.³ IVAR har hovedkontor i Stavanger kommune.

Kommunalt eierskap – driftsselskap og infrastruktur

IVAR IKS er heleid av 12 kommuner i Sør-Rogaland. Det er kun kommuner, fylkeskommuner eller andre interkommunale selskaper som kan være deltakere i IVAR IKS, jf inntak § 1.

Følgende kommuner er eiere i IVAR; Stavanger kommune (41,534 %), Sandnes kommune (21,594 %), Sola kommune (7,623 %), Hå kommune (5,457 %), Klepp kommune (5,649 %), Time kommune (5,368 %), Strand kommune (3,742 %), Gjesdal kommune (3,409 %), Randaberg kommune (3,338 %), Rennesøy kommune (1,347 %), Finnøy kommune (0,943 %) og Kvitsøy kommune (0,176 %).

IVAR skal ledes av et styre og et representantskap, jf § 7 i selskapsavtalen. Styret skal bl.a. påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet. Styret består av 7 medlemmer med personlige varamedlemmer, hvorav 2 medlemmer med varamedlemmer velges av og blant de ansatte.

Eierkommunene utøver eierskapet i IVAR gjennom representantskapet som er selskapets øverste myndighet. IVAR skal ha et representantskap bestående av 24 medlemmer og varamedlemmer med fordeling basert på folketallet i de respektive kommuner, men slik at hver kommune får minst én representant hver, og ingen kommune får flertall alene, jf § 8. Eierkommunene har følgende antall medlemmer i representantskapet; Stavanger (9), Sandnes (4), Sola (2), Hå (1), Klepp (1), Time (1), Strand (1), Gjesdal (1), Randaberg (1), Rennesøy (1), Finnøy (1) og Kvitsøy (1).

Selskapsformen til IVAR forhindrer at private aktører kan være eiere i selskapet. IVAR kan imidlertid ha eierinteresser i tilknyttede selskap sammen med private og offentlige aktører. Alle nye vann- og avløpssystem skal som hovedregel være eid av kommuner, jf § 1 i ny *Lov om kommunale vass og avløpssystem*.⁴ Private anlegg kan således ikke overdras til andre enn kommuner. Den enkelte kommune har imidlertid ikke kjøpsplikt.

Med "eid" menes at kommunen skal ha kontroll med selskapet, enten direkte eller via annen selskapsform. Organisering i form av kommunalt foretak (KF), interkommunalt selskap (IKS) og aksjeselskap (AS) der kommunen har aksjemajoriteten, vil sikre kommunal styring og kontroll i tråd med § 1. Loven åpner også opp for delt eierskap mellom kommuner og private andelslag så lenge kommunen eier over halvparten av andelene.

² Det gis en nærmere redegjørelse for selskapene i vedlegg 4.4.

³ Antall årsverk pr. 31.12.11 utgjorde 143,53.

⁴ Prop. 136 L (2010-2011): Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg

For å klargjøre hva som menes med vann og avløpsanlegg er det tatt inn en definisjon av dette i lovens § 1 andre ledd. Bestemmelsen tar sikte på å fange opp behandlingsanlegg for vann og renselanlegg for avløp, hovedledninger for vann og avløp, pumpestasjoner, høydebasseng, trykkforsterkingsanlegg mv. som er nødvendige for å levere vann- og avløpstjenester innenfor kommunenes forsyningsområde.

Offentlig eierskap til vann og avløpsanlegg lovreguleres ut ifra hensynet til kvalitet, langsiktighet, sikkerhet og beredskap i vann- og avløpssektoren. Tilgang til rent og tilstrekkelig drikkevann er en forutsetning for en tilfredsstillende levestandard og for å unngå hygieniske utfordringer. Transport og rensing av avløpsvann er videre av betydning for å unngå forurensning og hygieniske problemer.

Vann og avløpssektoren er en naturlig monopolvirksomhet. Utbedring av ledningsnett og adekvat kvalitet på VA-tjenester krever store investeringer. Kommunalt eide vann- og avløpsanlegg er sikret finansiering gjennom vann- og avløpsgebyrer fra abonnentene. Gebyrinntektene skal i sin helhet gå til å dekke kommunens kostnader på området. Kommunen er imidlertid ikke pålagt full kostnadsdekning gjennom gebyrene, og kan derfor tilleggsfinansiere utbygging og drift gjennom kommunebudsjettet.

I Prop. 136 L (2010-2011) fremkommer det at departementet antar at offentlig sektor har de beste forutsetningene for å ivareta de ovennevnte hensynene. I dag er det vanlig at utbyggingsoppgaver konkurranseutsettes, mens kommunene står selv for drift og forvaltning av anleggene.

Det er følgelig i hovedsak kommuner som sørger for vann- og avløpstjenester. Blant de 90 % av befolkningen som er tilknyttet et vannverk, får 95 % vann fra kommunale vannverk. De resterende er knyttet til mindre, private anlegg, hovedsakelig organisert som private andelslag eid av brukerne.

Innen renovasjon er det vanlig med private utførere, spesielt med henblikk på innsamling av avfall. Andre kommuner har overlatt renovasjonen til interkommunale selskap, mens et mindretall blant kommunene utfører avfallsinnsamling i egenregi.

Det skal ikke forekomme krysssubsidiert mellom tjenesteområdene husholdningsavfall og næringsavfall. Innsamling av husholdningsavfall og spesialavfall omfattes av selvkostregelverket. Innsamling av næringsavfall utføres på et kommersielt grunnlag. Inntektene fra innsamling av næringsavfall skal etter forurensningsloven § 34 ikke subsidiere håndteringen av husholdningsavfallet, men kan for øvrig benyttes fritt til øvrige formål i kommunen.

Eierstrategi

Opgavene som ivaretas av IVAR har tradisjonelt blitt ansett for å være kommunale kjerneoppgaver. IVAR er også en viktig eier av kommunalteknisk infrastruktur med vesentlig regional betydning. Det er av stor betydning for eierkommunene, den enkelte abonnent og samfunnet generelt at IVARs tjenesteproduksjon til enhver tid opprettholdes på et tilfredsstillende nivå. IVAR skal sikre at sentrale samfunnsfunksjoner som vannforsyning opprettholdes under ulike former for hendelser. IVAR ivaretar således en viktig rolle med hensyn til samfunnssikkerhet.

Eierkommunene er opptatt av at det etableres regionale løsninger innenfor VAR-sektoren som muliggjør tjenesteleveranser som er kostnadseffektive, robuste, miljøvennlige og av høy kvalitet. Dette kan sikres gjennom bl.a. en aktiv og forutsigbar eierstyring. Kommunene har et ansvar for å påse at eierskapet forvaltes til det beste for abonnentene, eierne og selskapet. Utarbeidelsen av en eierstrategi vil bidra til å sikre at kommunene realiserer målene med eierskapet i IVAR.

En eierstrategi overfor IVAR vil bl.a. fastsette rammene for kommunenes eierstyring og uttrykke forventninger til selskapets virksomhet. Selskapets styrende organ og den enkelte eierkommune skal operasjonalisere strategien innenfor de respektive ansvarsområdene.

Rogaland Revisjon IKS utførte i 2009/10 en selskapskontroll av IVAR på vegne av kontrollutvalgene. Revisor anbefalte i rapporten fra selskapskontrollen at eierkommunene utarbeider en felles eierstrategi

overfor IVAR. Rapporten ble sendt ut på høring til representantskapet som utøver eierfunksjonen i selskapet. Representantskapet kommenterte revisors anbefaling om felles eierstrategi på følgende måte; *”Dersom det utarbeides en felles eierstrategi for IVAR IKS vil det være representantskapets oppgave å utøve denne eierstrategien. Representantskapet ser det som formålstjenlig at en slik eierstrategi utarbeides og at representantskapet involveres i dette arbeidet”*.

KS har utarbeidet 19 anbefalinger for godt eierskap og selskapsledelse. KS anbefaler også at det utarbeides eierstrategier overfor kommunale selskap. Flere av eierkommunene i IVAR har videre vedtatt at det skal utformes selskapsspesifikke eierstrategier for selskapene som inngår i kommunens eierportefølje. IVAR og de øvrige interkommunale selskapene er prioritert i dette arbeidet.

Rådmennene i eierkommunene⁵ har tatt initiativ til å utarbeide et utkast til eierstrategi overfor IVAR på bakgrunn av de ovennevnte anbefalingene og vedtakene i kommunene. IVAR har vært involvert i prosessen. De respektive kommunestyrene skal endelig godkjenne eierstrategien i kraft av å være øverste myndighet i eierkommunene.

I eierstrategien oppstilles mål og strategier for Stavanger kommunes utøvelse av eierskapet i IVAR. Det oppstilles også overordnede mål og strategier for selskapets virksomhet. De følgende kapitlene vil redegjøre nærmere for hvordan Stavanger kommune skal realisere de aktuelle målene. I kapittel 4 gis det en oversikt over konsernstrukturen, styringsdokumenter, relevante lover/forskrifter mv.

⁵ Arbeidet er koordinert av en interkommunal eierskapsgruppe. I arbeidet med eierstrategien overfor IVAR IKS har gruppen bestått av representanter fra kommunene Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg, Time, Klepp, Hå og Gjesdal.

2. Mål og strategier for Stavanger kommunes eierstyring

2.1 Stavanger kommune skal være en aktiv eier

Det er stor variasjon i målene som ligger til grunn for Stavanger kommunes engasjement i kommunale selskap. En klar målangivelse overfor selskapet kombinert med en aktiv eieroppfølging er en sentral forutsetning for at kommunen kan realisere målene med eierposisjonen. Stavanger kommune skal sikre en aktiv eieroppfølging av IVAR gjennom følgende strategier;

- **angi klare rammer for IVARs virksomhet i selskapsavtalen**

Det foreligger en skriftlig selskapsavtale for IVAR som er godkjent av de respektive kommunestyrene. *Intkomsel* regulerer hva avtalen i det minste skal angi, samt hvilket organ som har kompetanse til å endre de enkelte bestemmelsene.

Selskapsavtalen skal bl.a. omfatte selskapets formål. Formålet angir den ytre rammen for IVARs virksomhet. Eierkommunene kan i stor grad regulere selskapets virksomhet gjennom en oppdatert og presis angivelse av formålet. Eierkommunene vil vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å justere formålet bl.a. i forbindelse med revideringen av eierstrategien. Eierkommunene kan videre regulere selskapets virksomhet gjennom å fastsette lånerammen i selskapsavtalen.

Intkomsel åpner opp for at det kan inntas bestemmelser i selskapsavtalen som gir eierkommunene økt styring over selskapets virksomhet. Det kan fastsettes at visse arter av saker, som ellers vil høre inn under styrets myndighetsområde, må godkjennes av representantskapet. Dette bidrar til å styrke eiernes styring og kontroll innenfor nærmere bestemte saksområder. Eierkommunene vil kontinuerlig vurdere hvorvidt det vil være formålstjenelig å innføre en slik styringsmulighet innenfor saksområder som er av særskilt interesse for eierne.

- **aktiv deltakelse i IVARs eierorgan**

Kommunenes eierstyring skal utøves gjennom representantskapet som er eierorganet til IVAR IKS. Innkalling, sakliste og saksdokumenter skal oversendes til medlemmene av representantskapet og Stavanger kommune v/rådmannen uten ugrunnet opphold og senest fire uker i forkant av møtet.

Kommunens representanter i eierorganet skal avklare/drøfte saker av uvanlig art eller stor strategisk betydning med relevant politisk organ i forkant av eierorganets behandling av saken. Dersom en kommune har flere representanter i eierorganet bør representantene ta initiativ til å velge én representant som får et særskilt ansvar for å koordinere og avklare stemmegivningen i eierorganet, herunder ansvar for å gjennomføre fraksjons-/drøftingsmøter i forkant av møtene i representantskapet dersom sakskartet til representantskapet nødvendiggjør et slikt møte.

Representantskapet har innenfor sitt myndighetsområde, og i kraft av stillingen som selskapets øverste myndighet, instruksjons- og omgjøringsmyndighet overfor andre selskapsorganer. Denne adgangen gjelder bare så langt selskapet ikke er bundet overfor tredjeperson. Representantskapet skal utøve eierskapet i tråd med eierstrategien samt øvrige vedtak og retningslinjer fastsatt av eierne. Styret skal anvende representantskapet aktivt til drøfting av saker som er strategisk viktige for selskapet og eierne.

Representantskapet skal tre sammen når én av eierne eller minst 1/3 av representantskapets medlemmer krever det, jf. § 8 i inntak og § 11-1 i selskapsavtalen. Stavanger kommune har følgelig anledning til å kreve at representantskapet skal tre sammen for å behandle en bestemt sak.

- **ta initiativ til å avholde eiermøter**

Stavanger kommune kan ta initiativ til å innkalle samtlige eierkommuner til et eiermøte hvis det er behov for en uformell drøfting av en bestemt sak. Selskapets ledelse kan også innkalles til eiermøtet når eierne oppfatter dette som formålstjenelig for behandlingen av saken.

De styrende organene i IVAR kan også ta initiativ til å innkalle eierkommunene til eiermøter når selskapet anser det som hensiktsmessig å foreta en uformell drøfting av aktuelle saker.

IVAR skal også oversende saker av stor økonomisk, strategisk og prinsipiell betydning på høring til eierne i god tid før sakene skal sluttbehandles i selskapet. *Hovedplan drikkevann* er et eksempel på en sak som bør sendes ut på høring til eierne grunnet planens strategiske karakter og de økonomiske implikasjonene av planen for selskapet og eierne.

- **innkalle til kontaktmøter**

Stavanger kommune kan ta initiativ til å avholde kontaktmøter mellom IVAR og relevant politisk organ i kommunen. Kontaktmøtene har til hensikt å sikre en tilfredsstillende informasjonsutveksling mellom selskapet og kommunen. IVAR kan også ta initiativ til å avholde kontaktmøter med de enkelte eierkommunene.

Kontaktmøtene og eiermøtene skal ikke undergrave eierorganets funksjon. En sentral forutsetning for kontaktmøter/eiermøter er at den konkrete eierstyringen skal utøves gjennom eierorganet. Selskapet skal bestrebe å likebehandle eierne med hensyn til informasjon fra selskapet.

- **sette IVAR på den politiske dagsorden**

Rådmannen skal hvert år informere kommunestyret om selskapets utvikling, nøkkeltall, viktige hendelser siste år mv. Denne rapporteringen kan utføres gjennom egen resultatrapportering, eierskapsmeldingen eller ved å legge fram selskapets årsberetning/årsregnskap.

Kommunestyret vil videre ha anledning til å behandle kommunens eierskap i IVAR ved jevnlige revideringer av eierstrategien overfor selskapet. Kommunestyret vil også behandle enkeltsaker der IVAR er part når den aktuelle saken inngår i kommunestyrets myndighetsområde eller er av stor strategisk og/eller prinsipiell betydning.

Kommunens utvalg for eierstrategier eller annet relevant fast politisk utvalg vil også behandle aktuelle saker som angår IVAR. Rådmannen skal legge til rette for den politiske eierstyring av selskapet.

- **anvende IVAR som samarbeidspartner**

Det kommunale eierskapet i IVAR legger til rette for at eierkommunene kan anvende selskapet aktivt som samarbeidspartner innenfor regional utvikling. I forbindelse med strategisk planlegging og reguleringssaker er det samarbeid mellom eierkommunene og IVAR knyttet til kommunalteknisk infrastruktur. Kommunalteknisk infrastruktur er ofte et grunnleggende kriterium for realiseringen av planene. Fagenheter i kommunene samarbeider også med IVAR i forbindelse med enkeltprosjekter.

Det er etablert et faglig basert VA-forum mellom eierne og IVAR. Forumet har til hensikt å sikre en bedre kompetansedeling mellom de ulike fagmiljøene i regionen. Innen renovasjon har det i flere år eksistert tilsvarende samarbeidsmøter.

IVARs forsknings- og utviklingsaktiviteter knyttet til nye løsninger innenfor VAR-sektoren kan gagne regionen i form av f.eks. næringsutvikling og økt sysselsetting. Det er også etablert samarbeid mellom partene innenfor andre områder, som f.eks. tiltak rettet mot klima- og miljøutfordringer.

Kommunene skal søke å videreutvikle eksisterende samarbeid og etablere nye innenfor områder som kan utløse positive synergieffekter for kommunene, selskapet og regionen for øvrig. Eierne og IVAR skal med utgangspunkt i felles mål og strategier arbeide for å fremme regionens interesser innenfor aktuelle saksområder.

2.2 Stavanger kommune skal være en forutsigbar og langsiktig eier

Kommuner som eier samfunnskritisk infrastruktur innenfor VA-området gjennom et driftsselskap, er pålagt å opprettholde en eierandel i selskapet på over 50 %, jf. *Lov om kommunale vass- og avløssystem*. Stavanger kommune skal være en langsiktig eier og legger således til grunn at IVAR forblir et offentlig heleid selskap. Et langsiktig eierskap vil muliggjøre en langsiktig planleggings-/investeringshorisont for selskapet, som igjen vil stimulere til langsiktig utvikling og verdiskapning/-bevaring innenfor VAR-sektoren.

Et langsiktig offentlig eierskap vil i seg selv bidra til å skape forutsigbare rammevilkår for IVAR. Eierkommunene skal imidlertid også søke å innrette eierstyringen slik at det skapes forutsigbare rammevilkår for IVAR. Stavanger kommune skal sikre et forutsigbart eierskap gjennom følgende strategier;

- fastsette retningslinjer for styresammensetning

Eierkommunene har et ansvar for å sikre at det oppnevnes et styre som har kompetanse, erfaring, kapasitet og mangfold ut i fra selskapets egenart. Styret skal videre sammensettes i tråd med gjeldende lovkrav, herunder bestemmelser om styresammensetning i *intkomsel*. Representantskapet velger 5 styremedlemmer med personlige varamedlemmer etter forslag fra eierkommunene. Medlemmene fordeles slik; Stavanger (2), Sandnes (1), Kvitsøy, Randaberg, Sola, Strand, Rennesøy og Finnøy (1), Klepp, Hå, Time og Gjesdal (1). Eierkommunene skal søke å koordinere forslagene til medlemmer slik at styret som kollegium har erfaring og kompetanse innenfor følgende områder;

- God forståelse og innsikt i politiske beslutningsprosesser samt den politiske og administrative organiseringen i eierkommunene.
- Bransjekunnskap, herunder kunnskap om trender og utviklingstrekk innenfor bransjen samt kunnskap om konkurrerende virksomheter.
- Kunnskap om selskapets virksomhet, herunder formål, organisering, historie, forretningsområder, strategi mv.
- Spesialkompetanse og erfaring innen områder som juss, økonomi/finans/regnskap, risikostyring, markedsføring eller tekniske fag.
- Erfaring knyttet til styrearbeid.
- Ledelserfaring og kompetanse knyttet til organisasjonsmessige endringsprosesser.

Fordeler ved representasjon fra den politiske ledelsen og administrasjonen i eierkommunene skal vurderes opp mot forvaltningslovens regler om habilitet, jf. fvl. § 6 første ledd bokstav e. Eierkommunene vil ved framtidige revideringer av selskapsavtalen vurdere hvorvidt det er formålstjenlig å avtalefeste bruk av valgkomité ved valg av styremedlemmer.

Det skal søkes å oppnå kontinuitet i styret gjennom å ha alternerende valgperioder for medlemmene/varamedlemmene. Dette kan oppnås for eksempel ved at valgperioden for representanter med politisk tilhørighet ikke er sammenfallende med valgperioden for eksterne- og ansattrepresentanter.

Konsernstyret bør i utgangspunktet ikke sitte i styret til datterselskap siden konsernstyret utgjør generalforsamlingen i datterselskap. Dette for å sikre generalforsamlingens kontrollfunksjon overfor styret. Strukturen i IVAR-konsernet tilsier imidlertid at det kan være hensiktsmessig at styret i heleide næringsdrivende datterselskap består av de samme medlemmene som representantskapet har oppnevnt til styret i IVAR IKS. På denne måten kan det sikres en sammenheng i IVARs aktivitet innenfor både selvkostområdet og næringsområdet.

Styret har et selvstendig ansvar for å iverksette tiltak for å videreutvikle egen kompetanse. Styret skal også årlig evaluere eget arbeid og kompetanse.

- **fastsette retningslinjer for sammensetning av representantskapet**

Representantskapet ivaretar eierfunksjonen i IVAR. *Innkomsel* regulerer det minste antall medlemmer, men ikke hvem som kan velges til representantskapet. Stavanger kommune skal oppnevne medlemmer som har kompetanse og kapasitet til å ivareta eierkommunenes interesser. Kompetansekravene som er gjeldende ved valg av styremedlemmer skal være retningsgivende ved valg av medlemmer til representantskapet.

Selskapsavtalen angir antallet medlemmer/varamedlemmer som den enkelte eier skal oppnevne. Nye habilitetsregler kan medføre at færre sentrale folkevalgte påtar seg styreverv i kommunale selskap. En oppnevning av sentrale folkevalgte til representantskapet kan bidra til å sikre at den politiske ledelsen har inngående kjennskap til selskapets virksomhet samt en effektiv samordning med relevante politiske organ i de respektive kommunene.

- **forhindre rolleblending**

Eierkommunene ivaretar en rekke roller overfor IVAR. Kommunene er eier, myndighetsutøver, kunde, samarbeidspartner mv. Eierkommunene skal søke å rendyrke rollene for å ha legitimitet i utøvelsen av de ulike rollene. En slik rolleavklaring knyttet til relasjonen mellom IVAR og eierkommunene vil skape forutsigbarhet for selskapet.

- **fastsette overordnede prinsipper for eierstyring**

Eierkommunene skal fastsette overordnede prinsipper for kommunens eierstyring. Prinsippene revideres én gang i valgperioden og ellers ved behov. Prinsippene regulerer kommunens eieroppfølging og angir mål og forventninger til selskapenes virksomhet. De overordnede prinsippene bidrar således til å skape forutsigbare rammevilkår for IVAR.

- **utarbeide og revidere en langsiktig eierstrategi**

Stavanger kommune skal bidra til å skape forutsigbarhet for IVAR og de andre eierne ved å utøve kommunens eierstyring i tråd med en langsiktig eierstrategi overfor selskapet. Eierstrategien skal revideres minimum én gang hver kommunevalgperiode.

3. Mål og strategier for selskapets virksomhet

3.1 Stavanger kommune skal uttrykke motivasjonen for eierskapet og mål for IVARs virksomhet

Stavanger kommune skal være en tydelig eier overfor IVAR gjennom å uttrykke motivasjonen for eierskapet og angi klare mål for selskapets virksomhet. En klar målangivelse vil gjøre det lettere for styret å forvalte selskapet i tråd med eiernes interesser. Medlemmene av representantskapet vil også ha et klarere mandat fra kommunestyrene ved behandlingen av saker i eierorganet. En klar målangivelse er videre en forutsetning for vurdering av måloppnåelse og vil således bidra til å lette eierdialogen med selskapet. Stavanger kommune skal sikre en klar målangivelse gjennom følgende strategier;

- uttrykke motivasjonen for eierskapet i IVAR

Stavanger kommunes eierskap i IVAR kan karakteriseres som industrielt motivert.⁶ IVAR driver hovedsakelig virksomhet innenfor et lovregulert selvkostregime. Selvkostprinsippet er ikke forenelig med et finansielt motivert eierskap. IVAR er en betydelig eier av kommunalteknisk infrastruktur og leverer samfunnskritiske tjenester til kommunene i regionen. Eierskapet er følgelig primært motivert ut ifra sektorpolitiske hensyn. IVARs oppgaver kan betegnes som kommunale kjerneoppgaver.

Kostnadseffektive, sikre og miljøvennlige løsninger innenfor VAR-sektoren er av stor betydning for utviklingen av regionen. Infrastruktur og tjenesteleveranser må være dimensjonert og tilpasset bl.a. nye lovkrav, befolkningsvekst og endrede forbruksmønstre. Stavanger kommune ønsker å videreføre eierskapet i IVAR for å sikre en direkte innflytelse innenfor VAR-området. Eierne utøver også innflytelse overfor VAR-området gjennom rollen som politikktutformer og myndighetsutøver.

Eierne har som mål at gebyrene innenfor VAR-sektoren skal være blant de laveste i landet. Eierkommunene forventer at det interkommunale samarbeidet innenfor VAR-sektoren vil muliggjøre regionale løsninger, som utløse stordriftsfordeler og andre positive synergieffekter, som igjen sikrer en kostnadseffektiv tjenesteproduksjon.

Eierskapet i IVAR er også motivert ut ifra behovet for å etablere regionale løsninger for å oppnå en tilfredsstillende forsyningssikkerhet og kvalitet på tjenesteleveransene. Virksomhetens karakter og de geografiske forholdene i regionen tilsier at den enkelte eierkommune ikke kan ivareta IVARs grossistfunksjon på en effektiv måte alene. Det er imidlertid viktig at administrasjonen i Stavanger kommune besitter nødvendig kompetanse for å utvikle lokalt tilpassede VAR-tjenester og være en konstruktiv samarbeidspartner overfor IVAR.

⁶ Et rendyrket finansielt eierskap kjennetegnes ved en ensidig målsetting om å oppnå størst mulig avkastning av den investerte kapitalen. En videreføring av eierskapet vil således avhenge av risikoen og den forventede avkastningen forbundet med investeringen. Eierne vil som regel innta en passiv eierrolle. Et rendyrket industrielt eierskap kjennetegnes derimot av en aktiv eierstyring. Selskapet vil ofte anvendes som et virkemiddel for å sikre lokal kompetanse, næringsutvikling, sysselsetting mv. Eierne har en bevisst holdning til selskapets organisering, virksomhet, strategi mv. som uttrykkes overfor selskapets ledelse gjennom eierorganet.

- definere IVARs kjernevirksomhet

Formålet fastsatt i selskapsavtalen for IVAR angir den ytre rammen for konsernets virksomhet. IVARs virksomhet endrer kontinuerlig karakter på bakgrunn av endringer i rammevilkår, markedsforhold, teknologisk utvikling mv. Det vil således være hensiktsmessig at eierkommunene spesifiserer IVARs formål ved å definere hva som anses for å være konsernets kjernevirksomhet.

IVARs virksomhet kan deles inn i følgende virksomhetsområder;

- *Selvkostvirksomhet.* Selvkosttjenestene omfatter bl.a. leveranse av drikkevann, mottak og behandling av avløpsvann samt mottak og behandling av avfall fra eierkommunene.
- *Drifts-, vedlikeholds- og utbyggingsoppgaver på kommuners distribusjonsnett for vann og avløp.* IVAR har inngått samarbeidsavtaler vedrørende de ovennevnte oppgavene med eierkommunene Strand, Time, Rennesøy og Kvitsøy.
- *Næringsvirksomhet med naturlig forbindelse til formålet.* IVAR kan f.eks. etablere virksomhet innenfor ulike ledd i verdikjeden for tjenestoområdene vann, avløp og renovasjon. IVAR kan også drive annen næringsvirksomhet, herunder delta på eiersiden i andre selskaper.

Stavanger kommune legger til grunn at selvkostvirksomheten skal være IVARs kjernevirksomhet. IVAR har imidlertid anledning til å etablere virksomhet i tråd med kulepunkt 2 og 3. En slik virksomhet skal fortrinnsvis understøtte konsernets kjernevirksomhet.

Ved etablering av ny virksomhet skal IVAR foreta en grundig vurdering av de samfunns- og bedriftsøkonomiske konsekvensene ved engasjementet. IVAR driver virksomhet innenfor en sektor som kan karakteriseres som et naturlig monopol. En økt integrasjon i verdikjeden initiert av IVAR skal ikke medføre betydelige konsekvenser for konkurransen i enkeltmarkeder, som igjen kan lede til et samfunnsøkonomisk effektivitetstap.

Eierne er særlig opptatt av at IVARs tjenesteproduksjon skal være kostnadseffektiv, sikker og miljøvennlig. IVAR skal balansere målet om lave gebyrer med målet om å etablere framtidrettede og miljøvennlige løsninger innenfor tjenestoområdene vann, avløp og renovasjon, samt sikre en god forsyningssikkerhet for drikkevann.

IVARs geografiske nedslagsfelt bør tilpasses slik at det oppnås effektive og bærekraftige regionale løsninger innenfor VAR-sektoren. Et eventuelt opptak av nye eiere skal således gi positive synergi-effekter for de eksisterende eierkommunene.

- uttrykke forventninger til avkastning/utbytte

Eierskapet i IVAR er ikke finansielt motivert som følge av virksomhetens karakter og det faktum at selskapet driver virksomhet innenfor tjenestoområder som er underlagt et lovregulert selvkostregime. Eierkommunene har følgelig ikke anledning til å motta utbytte fra denne delen av virksomheten.

IVAR driver også en begrenset kommersiell virksomhet gjennom datter-/tilknyttede selskap. Det skal stilles krav til utbytte fra slike selskap i tråd med bestemmelsene i aksjeloven. IVAR bør legge til grunn en utbytteforventning som sikrer en effektiv kapitalisering av selskapet. Som hovedregel bør minimum 60 % av årsresultatet utdeles som utbytte dersom dette er forsvarlig med henblikk på soliditeten til selskapet. IVARs kommersielle virksomhet bør fortrinnsvis være av en slik karakter at den også understøtter selvkostvirksomheten med hensyn til effektive løsninger.

Stavanger kommune forventer at IVAR kontinuerlig arbeider for å oppnå en kostnadseffektiv tjenesteproduksjon selv om eierskapet ikke er finansielt motivert. Kommunen har klare forventninger til kostnadsutviklingen innenfor tjenestoområdene, herunder utviklingen i de kommunale gebyrene. Kommunen forventer også at IVARs virksomhet medfører høy verdiskapning i regionen.

3.2 Stavanger kommune skal angi klare forventninger til selskapets forretningsdrift

Eierkommunene har konkrete mål med eierskapet i IVAR. Kommunene er imidlertid også opptatt av hvordan eierne og de styrende organ i selskapet realiserer de aktuelle målene. Eierne legger til grunn at IVARs virksomhet skal drives i samsvar med kommunenes overordnede prinsipper for eierstyring samt allment aksepterte retningslinjer for god eierstyring og selskapsledelse. I det følgende oppstilles konkrete forventninger til selskapets forretningsdrift;

- **åpenhet knyttet til kommunens eierstyring og IVARs virksomhet**

Det skal være åpenhet knyttet til Stavanger kommunes eierstyring basert på prinsippet om meroffentlighet. Stavanger kommune forutsetter også at IVAR praktiserer meroffentlighet knyttet til konsernets virksomhet.

- **overholdelse av selvkostregelverket**

IVAR har et ansvar for å påse at virksomheten drives i tråd med gjeldende lover, forskrifter og regler. Adgangen til å belaste eierne – som igjen belaster abonnentene – for kostnader knyttet til ivaretagelsen av formålet, innebærer at IVAR har et særskilt ansvar for å påse at selvkostregelverket overholdes.

Det kan være problematisk med en utstrakt videreføring av avfallsfraksjoner mv. innenfor rammen av selvkostvirksomheten. Dette er spesielt problematisk dersom hovedformålet med denne delen av virksomheten er å genere et overskudd og virksomheten skjer i konkurranse med private.

Dersom IVAR velger å forfølge kommersielt interessante nedstrømsløsninger er det viktig at selskapet trekker opp klare skillelinjer mellom selvkost- og næringsvirksomheten. IVAR skal i slike tilfeller påse at abonnentene ikke blir urettmessig belastet for kostnader knyttet til næringsvirksomheten og at gebyrene ikke er utsatt for kommersiell risiko.

Når IVAR driver både selvkost- og næringsvirksomhet er det avgjørende å overholde selvkostregelverket for å unngå at det forekommer kryssubsidiering mellom den skjermede og den konkurranseutsatte delen av virksomheten. En slik kryssubsidiering vil ha en konkurransevridende effekt som rammer andre aktører i markedet.

Tjenester som IVAR utfører for en enkeltstående kommune skal fullfinansieres av den aktuelle kommunen for å unngå kryssubsidiering mellom eierkommunene. IVAR skal iverksette effektive tiltak for å forhindre at det forekommer kryssubsidiering.

- **å uttrykke forventninger til selskapets risikoeksponering**

Eierkommunene forventer at IVAR-konsernet forvaltes i tråd med en risikoprofil som kan karakteriseres som moderat. IVAR skal således ikke foreta disposisjoner som medfører en høy risiko for at selskapet ikke evner å ivareta formålet på en tilfredsstillende måte. Investeringer som ikke er direkte knyttet til selskapets kjernevirksomhet skal være gjenstand for en særskilt risikovurdering.

Selskapets formuesforvaltning skal i henhold til § 13 i *intkomsel* være gjenstand for betryggende kontroll. IVAR bør sikre en betryggende kontroll over formues- og gjeldsforvaltningen ved bl.a. å utarbeide/ajourholde et finansreglement som regulerer selskapets risikoeksponering.

- **uttrykke forventninger til IVARs forretningsdrift**

Stavanger kommune forventer at samfunnsansvar er en integrert del av IVARs virksomhet. Samfunnsansvar kan utøves gjennom en sunn forretningsdrift som medfører høy verdiskapning og sysselsetting. Begrepet samfunnsansvar omfatter imidlertid også hvordan IVARs virksomhet påvirker omverden.

Interessentene vil forvente at virksomheten foregår på en måte som er etisk, miljømessig og sosialt forsvarlig. IVARs utøvelse av samfunnsansvaret er også avgjørende for selskapets omdømme. Et selskap som leverer samfunnskritiske tjenester som finansieres gjennom kommunale gebyrer er avhengig å ha tillitt blant interessentene.

Eierkommunene forventer at IVAR utarbeider og følger opp etiske retningslinjer, samt integrerer økonomisk, miljømessig og sosial rapportering. IVAR er i dag sertifisert i henhold til ISO 9001 som er en standard for kvalitetsstyringssystem. IVAR er videre sertifisert i henhold til ISO 14001 som er en standard for håndtering av virksomhetens innvirkning på det ytre miljø. IVAR vil også søke å oppnå sertifisering i tråd med ISO 26000 som er en standard for samfunnsansvar, herunder en standard for hvordan organisasjoner kan opptre sosialt ansvarlig.

IVARs virksomhet medfører at selskapet kan spille en viktig rolle i realiseringen av eiernes klima- og miljøpolitikk. En forsvarlig håndtering av husholdnings- og næringsavfall gjennom material- og energigjenvinning vil for eksempel kunne gi betydelige miljøgevinster. Eierkommunene forventer at IVAR utøver samfunnsansvar gjennom å ta initiativ til å implementere miljøvennlige løsninger innenfor VAR-sektoren. Mål og strategier i eierkommunenes gjeldende klima- og miljøplaner skal ligge til grunn for dette arbeidet.

IVAR og eierkommunene er avhengig av å kunne rekruttere og beholde nødvendig kompetanse innenfor VAR-området. IVAR og eierkommunene har således et felles ansvar for å etablere en rekrutterings- og lønnspolitikk som styrker konkurranseevnen overfor privat sektor, og samtidig bidrar til å opprettholde dynamiske fagmiljø i både kommunene og selskapet. Det bør følgelig være en balanse med hensyn til lønnsnivået for sammenlignbare stillinger i IVAR og eierkommunene.

- godtgjøring til styre og representantskap

Stavanger kommune forventer at godtgjøringen til styre og representantskapet holdes på et moderat nivå. IVAR bør se hen til de øvrige interkommunale selskapene i regionen ved fastsettelsen av nivået på godtgjøringer. Det kan i enkelte tilfeller være hensiktsmessig å fastsette et avvikende nivå på bakgrunn av særskilte forhold, herunder behov for å rekruttere rett kompetanse, stor saksmengde mv.

Representantskapets godtgjøring fastsettes av representantskapet selv etter forslag fra styret. Siden godtgjøringen skal utbetales av selskapet, bør ikke representantskapet vedta en høyere godtgjøring enn styrets forslag. Representantskapet kan vedta en lavere godtgjøring. Denne ordningen anses ikke som problematisk ut ifra lojalitetshensyn.

- uttrykke forventninger til verdiskapning og samfunnsnytte

IVAR skal bidra til økt verdiskapning i regionen gjennom kjernevirksomheten og næringsutvikling med tilknytning til kjernevirksomheten. IVAR skal bidra til regional utvikling gjennom å tilby tjenester og utbygge infrastruktur som stimulerer til vekst i regionen. IVAR leverer samfunnskritiske tjenester til eierkommunene i regionen. Konsernet skal kontinuerlig videreutvikle tjenestene i tråd med kundenes behov.

4. Vedlegg

4.1 Deltakerkommuner

IVAR IKS er heleid av 12 kommuner i Sør-Rogaland. Den enkelte kommunes eierandel (A) i selskapet er den andel kommunens innbyggertall (B) utgjør av samtlige kommuners innbyggertall (C), dvs. $A=B/C$. Eierbrøken justeres hvert fjerde år med utgangspunkt i folketallet det aktuelle året. Stavanger kommune er største eier med en eierandel på 41,534 %. Følgende kommuner er eiere i selskapet;

Deltakerkommune	Eierandel
Stavanger	41,534
Sandnes	21,594
Sola	7,623
Klepp	5,649
Hå	5,457
Time	5,368
Randaberg	3,338
Strand	3,742
Gjesdal	3,409
Rennesøy	1,347
Finnøy	0,943
Kvitsøy	0,176

Tabell 1 – Deltakerkommuner

4.2 Dokumenter som regulerer kommunenes eierstyring og selskapets virksomhet

Selskapsavtale

Selskapsavtalen for IVAR IKS ble vedtatt av eierkommunene i 2001. Avtalen har siden blitt revidert ved flere anledninger bl.a. som følge av justeringer i eierbrøken og opptak av nye eiere. Selskapsavtalen ble sist revidert i 2012 på bakgrunn av bl.a. opptak av Strand kommune som eier.

Selskapsavtalen er et overordnet styringsdokument som regulerer ulike forhold i relasjonen mellom eierne og selskapet. Avtalen angir selskapets formål og låneramme, innehar bestemmelser om sammensetningen og myndighet til styrende organ, regulerer kostnadsfordeling mv.

Endringer i selskapsavtalen kan gjøres av representantskapet med 2/3 flertall, bortsett fra §§ 1, 2, 3, 4, 8, 9 og 15 som også krever vedtak i kommunestyrene.

Tjenesteavtaler

For hvert av tjeneste-/samarbeidsområdene er det opprettet avtaler som regulerer tjenestens omfang, kvalitet, varighet, avregnings- og betalingsvilkår samt eventuelle andre vilkår. Tjenesteområder som inngår i disse avtalene følger av IVARs formål.

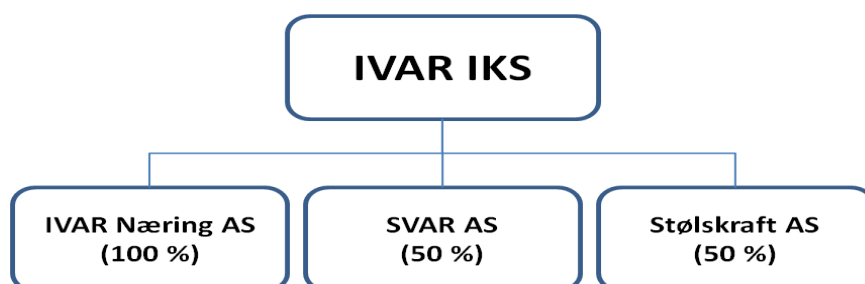
Samarbeidsavtaler mv.

IVAR kan inngå samarbeidsavtaler med kommuner, andre selskaper og virksomheter, jf § 3-3 i selskapsavtalen. Avtalene kan bl.a. regulere oppgaver som utføres av IVAR på vegne av deltakerne, men som ikke følger av formålet eller de øvrige plikter og rettigheter som er nedfelt i selskapsavtalen/tjenesteavtalene. IVAR kan for eksempel utføre drifts-, vedlikeholds- og utbyggingsoppgaver på eierkommunenes distribusjonsnett for vann og avløp.

Overordnede prinsipper for eierstyring

Flere av eierkommunene har vedtatt overordnede prinsipper for eierstyring. Prinsipper er gjeldende for samtlige selskaper som inngår i den enkelte kommunes eierportefølje. Prinsippene regulerer kommunens eierstyring og uttrykker forventninger til selskapenes virksomhet. De overordnede prinsippene er som regel basert på allment aksepterte anbefalinger for eierstyring og selskapsledelse (corporate governance), herunder Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES), Statens prinsipper for godt eierskap mv.

4.3 Konsernstruktur

Figur 1 - konsernstruktur

IVAR IKS

IVAR IKS er morselskapet i IVAR-konsernet. Kommunenes eierstyring overfor konsernet utøves gjennom morselskapets eierorgan. Selskapet leverer tjenester til eierkommunene i tråd med formålet og tjenesteavtalene, herunder selvkosttjenester knyttet til vann, avløp og renovasjon.

IVAR IKS har i henhold til selskapsavtalen anledning til å delta på eiersiden i andre selskaper. IVAR IKS ivaretar eierrollen i 3 datterselskap og har eierinteresser i flere tilknyttede selskap. Selskapene driver hovedsakelig virksomhet som bidrar til å understøtte konsernets tjenesteleveranser til eierne. Figur 1. gir en oversikt over datterselskapene i IVAR-konsernet. Tabell 1. gir en samlet oversikt over eierinteressene til IVAR IKS.

Datterselskap/tilknyttede selskap	Eierandel
IVAR Næring AS	100,00 %
Stølskraft AS	50,00 %
Sør Vest Avfall og Ressurs AS (SVAR)	50,00 %
Forus Energigjenvinning KS	44,00 %
Forus Energigjenvinning 2 AS	43,00 %
Rekom AS	5,00 %
Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS	0,49 %

Tabell 2 - Oppdatert pr. 31.12.11

IVAR Næring AS

IVAR Næring AS er et heleid datterselskap. Selskapet skal i henhold til formålet drive forretningsvirksomhet innenfor, eller i tilknytning til, fagområdene vann, avløp eller renovasjon. Selskapet skal i

tillegg drive med næringsutvikling, herunder kunne eie aksjer i andre selskaper, og hva ellers som står i naturlig forbindelse med dette. Selskapet hadde pr. 31.12.11 ingen ansatte, et resultat på kr. 422 og en egenkapital på kr. 423 552.

Sør Vest Avfall og Ressurs AS (SVAR)

SVAR er eid av IVAR IKS (50 %), Dalane Miljøverk IKS (12,5 %), Ryfylke Miljøverk IKS (12,5 %), Renovasjonsselskapet for Farsund og Lyngdal IKS (12,5 %) og Interkommunalt Renovasjonsselskap IKS (12,5 %). SVAR har som formål å drive, samordne og optimalisere driften av avfallsbehandlingsanlegg i de samarbeidende regioner – økonomisk og miljømessig. Selskapet kan påta seg utvikling, eierskap og drift av nye og eksisterende avfallsbehandlingsanlegg etter eiernes ønske. IVARs andel av selskapets resultat og egenkapital pr. 31.12.11 utgjorde henholdsvis kr. -11 237 og kr. 173 587.

Stølskraft AS

Stølskraft AS er eid av IVAR IKS (50 %) og Dalane Kraft AS (50 %). Selskapets formål er å forestå utbygging av vannkraft og produksjon av elektrisk kraft samt hva som dermed står i forbindelse. Selskapet skal videre kunne delta i andre selskaper. IVARs andel av selskapets resultat og egenkapital pr. 31.12.11 utgjorde henholdsvis kr. 7 015 og kr. 5 221 170.

Forus Energigjenvinning KS

Forus Energigjenvinning KS skal bygge, eie og drive anlegg for produksjon og salg av fornybar energi basert på avfallsforbrenning for levering til fjernvarme og andre formål, samt utvikling av annen lønnsom forretningsvirksomhet basert på selskapets kjernevirksomhet, ressurser og kompetanse. IVARs andel av selskapets resultat og egenkapital pr. 31.12.11 utgjorde henholdsvis kr. 4 068.590 og kr. 30 937.495. IVAR mottok kr. 3 333.300 i utbytte fra selskapet for regnskapsåret 2011.

Forus Energigjenvinning 2 AS

Forus Energigjenvinning 2 AS er eid av bl.a. IVAR IKS (43 %) og Lyse Neo AS (43 %). Selskapet skal i henhold til formålet forestå forbrenning av husholdnings- og næringsavfall for produksjon og salg av energi. Selskapets hovedformål er å sikre tilstrekkelig regional behandlingsskapasitet for kommunenes restavfall fra husholdningene. Kommunene er her representert ved eierne av Forus Energigjenvinning 2 AS. IVARs andel av selskapets resultat og egenkapital pr. 31.12.11 utgjorde henholdsvis kr. 26 870 og kr. 38 728 826.

4.4 Lover/forskrifter som regulerer IVARs virksomhet

- LOV 1999-01-29 nr 06: Lov om interkommunale selskaper – <http://www.lovdatab.no/all/hl-19990129-006.html>
- LOV 2012-01-17 nr 35: Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg – <http://www.lovdatab.no/ill/hl-20120117-035.html>
- LOV 1981-03-13 nr 06: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven). <http://www.lovdatab.no/all/hl-19810313-006.html>
- FOR 2001-12-04 nr 1372: Forskrift om vannforsyning og drikkevann (Drikkevannsforskriften) – <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20011204-1372.html>
- FOR 2004-06-01 nr 931: Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) – <http://www.lovdatab.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20040601-0931.html>
- Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester – H-2140 http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/veiledninger_brosjyrer/2003/publikasjonsnummer-h-2140.html?id=87936